Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV — Reus Dijous 8 de Juny de 1899 — Núm. 3914

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerías d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1
n provincias trimestre. . . . . . . 3'50
Extranger y Ultramar . . . . ,
Anuncis, á preus convencionals.

Farmacia Serra

Oberta tota la nit

12 ANYS de continuadas curacions y d' una aceptació general, son las millors probas pera demostrar que 'l **XAROP SERRA** es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sía tota classe de..... **TOS**

La que paga més contribució de la provincia.

Esparrachs d' Argenteuil

Se 'n venen diariament á la botiga d' EN GAMBÚS, carrer de Vilá (Bou, núm. 12).

INSTITUT VACUNÓGENO SUÍS

LAUSSANNE

Dipósit exclussiu á Reus

D. ANTON SERRA (farmacéutich)

Arrabal Santa Anna, 80.

LINFA

	Ptas.
Tubo pera 2 ó 3 vacunas. . .	1'00
Tubo pera 8 á 10 vacunas. . .	1'50
Tubo pera 20 á 25 vacunas. . .	3'00
Estoig ab 5 tubos pera 2 á 3 vacunas. .	4'00

PULPA

	Ptas.
Placas pera 3 á 4 vacunas. .	1'50
Placas pera 6 á 8 vacunas. .	3'00
Frascos pera 25 vacunas. .	8'00
Frascos pera 50 vacunas. .	15'00

Secció doctrinal

La Noruega separatista

I

Lo *separatisme* en la península escandinava ha prés un desenrotllo considerable y está amohinant en gran manera als unitaristas suechs...

Més avans de prosseguir, siáns permés demanar indulgencia, per l' ús de la paraula *separatisme*, als *castilas* de las redaccions dels diaris castellanistas de «provincias» y als «chicos de la prensa más leida de los Madriles». Aqueixa paraulota que tant los esborrona, es la mateixa de que 's val la Revista pa- risenca d' ahont preném los conceptes que segueixen. Si son ús es, donchs, general en la prempsa europea, creyém de bona fé que desde are podém usarla impunement nosaltres, sense causarnos ho- rror, ni basca, ni inquietuts. En lo present moment confessèm que es enmanllevada y no propia.

Deyam, donchs, que 'l separatisme está en vías de produhir un gros conflicte en la freda Escandinávia.

Y que axó no es una suposició nostra ho demostrarém donant á coneixer á nostres llegidors lo que sobre 'l particular ha publicat are de poch «La Révue Bleue» de París. Diu aquesta importantíssima publicació que «las nacions germanas, la Suecia y la Noruega, no parlan d' altra cosa sino de barallarse. La Nota discordant en lo concert que están donant á La Haya 'ls grossos instruments de la orquesta europea; en qual concert, tan ben organisat, s' hi tocará veritable *música del pervindre*. A Turquía, Xina y potser á Espanya, afegim nosaltres, es fácil que, de resultas de las *sonatas* dels grossos instruments de la gran cobla europea, 'ls hi tocará pagar los gastos de la funció. O sino, 'l temps dirá.

Més, deixémnos de caborias, per are un xiquet primarencas, y aném á veure com se preparan los dos paissos escandinaus pera trencar la unió que pactaren en l' any de gracia de 1814. En virtut de dita unió, recorda la «Révue Bleue» que quedá convingut que abdúas nacions serían absolutament iguals en drets, en categoría y en llibertat d' acció. Que 'l rey regnaría á la vegada sobre la Suecia y sobre la Noruega. Que cada poble tindría sa assamblea llegislativa y sa administració absolutament diferents la una de l' altra. Es dir, que gosarian de perfecta autonomía. Lo soberá no ho seria, no d' un dels dos regnes ab preferencia sobre l' altre, sino de cada un d' ells en complerta igualtat. En una paraula, continuarían essent duas nacions, dos pobles, baix una mateixa corona. Una cosa semblant com se feu la unió dels Reys Católichs, quins, com conta la historia, *no-oficial*; sino documental, s' uniren personalment, pero no confongueren pera res llurs perspectivas coronas. La barreja de fet, may de dret, se perpetrá molt després en plena época absolutista y en plena época lliberal.

L' horitzó polítich de la Suecia y de la Noruega comensá á ennuvolarse y á fer mala cara pera 'ls unitaristas desde que 'l rey Oscar, per rahons de salut, segons se digué, posà momentáneament lo ceptre d' abdós regnes en mans de son hereu, lo primpcep Gustau-Adolf. Aquest jove, imbuhit per las ideas absorvents que rebía de Germania, 's proposava destruhir la autonomía d' una de las nacions federadas en benefici de l' altra. Axó 'l feu impopular, y sort que acudí á temps lo rey Oscar pera deturar los efectes d' aqueixa impopularitat que s' havía creat son fill gran.

Ab tot, lo conflicte pot esclatar lo dia menos pensat. Alguna cosa voldrá dir l' emprésit de 20 milions de coronas ara de poch negociat per la Noruega ab lo fi d' aumentar son pressupósit militar.

Las reivindicacions noruegas poden resumirse en duas senzillas paraulas: «Autonomía complerta». Al ferse la unió de Suecia y Noruega cada nació reclamá pera si varias prerogativas, las quals la una refusá á concedir en benefici de la altra, resultat de lo qual fou que las condicions de la unió quedaren molt ambiguas. Lo servey consular, tal com está organisat, ademés de constituhir una flagrant injusticia, diu la «Révue Bleue», perjudica evidentment los interessos comercials de Noruega, donchs que tots los empleats son suechs. Més la Suecia respon que la unitat exigeix una representació única al extranger. Igual injusticia existeix en lo relatiu al servey diplomátich.

Lo «Storthing» ó parlament noruech declará que no aceptaría may la modificació que Suecia ha introduhit en la bandera nacional. En sa consecuencia, la creu, emblema de la unió dels dos regnes, ha desaparegut. Cal recordar, observa la publicació francesa que 'ns guía en aquesta informació, que Nansen, en mitj del desert de glás del Polo Nort, quan arribá 'l dia de la festa nacional de sa patria natural, arborá l' *estandart separatista* (textual)

Entre 'ls capitosts de la independencia s' hi notan encara á més de Nansen, los dos més famosos escriptors escandins Bjornson é Insen. Bjornson, diu la «Révue», es un soldat de la primera hora y desde més de vint anys, ab una energía indomable y una facilitat de paraula y de ploma prodigiosa, indica á sos compatricis lo fí que s' ha d' assolir y 'l camí que mena á aqueix fí. Sa influencia sobre la jo- ventut y 'l poble, particularment sobre 'l poble del camp, es considerable.

Ibsen, no obstant haver passat una gran part de la seva vida al extranger, malgrat semblar que s' aislava de las multituts, desdenyant á son poble y tirantli en cara son atrás, en lo fons de la seva ánima es lo més noruech dels noruechs. Actualment habita ja en son país nadiu; segueix ab interés los aspectes de la lluyta per la independencia, y s' assegura que son próxim drama tindrá un carácter més regional que no social com los precedents.

Lo prímpcep real, que fou lo primer en atiar lo foch, veu aquesta agitació separatista de la Noruega ab un gran despit. Mès de lo que pensa aqueix *petit Guillaume* escandinau, ja 'ns n' ocuparém un altre dia á fí de no donar massa allargos á la present informació.

A. E. C. de V.

Revista Científica y Artística

Los sabis se preocupan en aquets moments d' un nou género de fotografías que amenassa condempnar al oblit las tot just nascuda fotografía sense fils de Marconi. Se tracta de la fotografía aerostática que s' ha fet indispensable en las guerras que á despit de las conferencias pacíficas dels comissionats de La Haya, vindrán potser molt prompte á turbar l' armonía dels principis cristians (ó *juheus*).

Los primers ensaigs d' aquesta aplicació particular del art de Daguerre los feu Mr. Nadar en 1868, intentant pendre vistas fotográficas desde la barqueta d' un globo, pero desde allavors han sigut numerosos los experiments fets, no essent aventurat suposar que 'ls militars de las futuras guerras podrán ampliament practicar regoneixements llunyans sobre l' enemich; axó á part de que 'ls meteorologistas trobarán facilitats pera estudiar l' aspecte dels núvols y 'ls aeronautas comprobar de modo irrefutable los trajectes per ells recorreguts.

En realitat no 'ns pot sorpendre ja res de quant en fotografía s' intenti y consegueixi, com ho demostra de manera espléndida la industria del fotograbat en colors patrocinada recentment per lo periódich «Le Gaulois».

Axó 'ns permeterá ab lo temps possehir casi per res lo «Prometeo» ó 'l «Domador de serpientes» que acreditaren á nostre compatriota Fabrés de consumat artista, ó 'l «Retrèto de un niño vestido á lo Luís XIII» pintat per Mendez y tan celebrat en l' últim saló, ó, com á plat encara més nacional, alguna de la magníficas ilustracions del «Quijote» pintadas per Atalaya pera 'l capítul inédit de «Nules Caretilo».

X***

Al entorn de la Exposició de Paris

Lo convit de Fransa pera la Exposició de 1900 arribá á Madrid en los moments en que més preocupats anavan los espanyols ab sas derreras guerras colonials, pero apesar d' axó lo Gobern contestá acceptantlo ja per los vincles y tradicions de rassa que uneixen á las nacions vehinas, ja per las importantíssimas relacions comercials que en abdúas donan orígen á comuns interessos, ja, per últim, perque la Península Ibérica

que en lo sigle XVI obrí al comers d' Europa tants y tan feconds mercats guarda sempre viva la tradició de sas firas, que á Espanya com á América serviren pera reunirse y conéixers periódicament productors y mercaders d' apartats y grans dominis, objecte y fi encara de las Exposicions actuals.

Patents están sas industrias regionals y patents é inagotables son las riquesas que la nació enclou en son sí y 'ls raudals d' or que cull en sas fértils planuras y en sas riquíssimas campinyas, pera que 's puga dubtar un moment del brillant paper que li está reservat en lo próxim certamen. La industria catalana junt ab las viscahinas y andalusas, per no citar totas las provincias, concorregueren en época encara recent á la Exposició d' Industrias Nacionals de Madrid; y si en aquells dias d' incertitut lo país sapigué donar mostra de son tremp pera arbitrar recursos ab que sostenir una lluyta imoossible, avuy que sos destins semblan assegurats ha d' arbitrar segurament novas forsas y nous alents pera figurar dignament en la lluyta pacifica del travall.

LUTECI.

Argel

Lo «Sabbat» dins la barriada israelita

(*Acabament*)

Donchs sí; me cridavan l' atenció aquellas duas personas que ab tant d' interés se miravan la fatxada de la sinagoga, y no vaig poguer per menos que preguntar al meu company:

—Coneix á aquestos senyors?

—L' un sí, me digué; «c'est l'architecte de la sinagogue l'autre connais pas, quelque rabbin peut etre».

—C'est juif l'architecte? li vaig dir jo, á lo que ell me va respondre:

—«Tous ceux qui travaillent au chauteir son joifs» —dihentme totseguit en francés: Que 'l vol coneixer al arquitecte? jo li presentaré ara mateix.

—No senyor, li diguí, en tot cás que 'ns determiném ja anirém á casa seva; ara aném caminant fins al carrer de la Lyre, centre de la barriada israelita, á veure qué hi ha per allí.

Passarem tres ó quatre carrers més, ahont hi vegí bastanta gent d' aquesta rassa, la majoría classe mitjana, veyentshi algunas revenderías de fruytas bastant ben arregladas; lo molt més mohiment de gent que trobàvam me dava á compendre que 'ns acostávam als millors carrers de la barriada; ab prou feynas si deya una paraula al meu company, no m' abastava la vista pera mirarme aquella gent de la classe mitjana israelita que ab aquells vestits que portan me semblava que anavan disfressats; totas las conversas dels rotllets de juheus que hi havía pels carrers, eran en hebreu; ni una paraula se sentía en francés; no hi vaig veure per allí dins ni un árabe. Caminavam poch-á-poch haventhi ja tots los fanals encesos. Lo mohiment de gent creixía més, y tot ja respirava festa per allí dins: las casas ja eran més bonicas, y al entrar á la «Rue la Lyre» pel cap-de-munt era majestuós per la gran lluminária que hi havía pel carrer y 'ls establiments y la gentada que 's passejava per allí; lo carrer es tot ab porxadas bastant esbeltas, y per dessota s' hi passejava tota la aristocracia israelita, los uns vestits à la europea, altres vestits d' hebreu. Nosaltres també hi entrarem seguint lo seu pas, barrejats entre la *fine fleur* d' Israel contemplant los objectes que hi havia exposats en los aparadors dels establiments; collas de noyas israelitas molt ben vestidas també miravan per allí als aparadors, la majoría tenían molt bonas fesomías, algunas algo morenetas; allí interceptavan lo pas que 'ns feyan aturar y anar poch-á-poch per forsa, de manera que á lo menos estaríam mitja hora dins d' aquell carrer, fins entrar à la «Rue Isly», carrer ahont no hi ha més que la meytat de familias hebreas, y ahont ja no hi havía tanta animació; tot aquest carrer lo passárem també à peu fins entrar á la plassa del general Bugeaud pera sortir pels antichs portals d' Argel y pendre 'l passeig que vá á Mustapha.

Vaig observar que en la travessía que várem fer per dins la barriada israelita no hi vaig veure ni un árabe, cosa estranya, perque quan vaig anar á Kasbah ó sigui la barriada mussulmana, als carrers dels entrants, entre 'ls árabes hi vaig veure molts juheus.

Era bastant fosch quan caminávam pel passeig que hi ha desde Argel á Mustapha que s' hi troban alguns «Mozabites» que venen fruytas; dessota 'ls fanals, los llums dels «Chalets» dels cims y penjants de Mustapha Superior y Kouba feyan un efecte sorprendent, me semblava que 'ls llums eran estrellas que brotavan de la terra; algunas collas d' árabes dels que travallan baix á Argel y altres travalladors també passeig amunt fins que nosaltres, havent passat la «Rue Michelet», nos en anàvam á la «Rue Naudot» per anar à sopar al «Chalet Villa Menelle» desprès d' un passeig de tres ó quatre horas que 'm semblava un somni.

I. LLEVAT.

Sessió del Ajuntament

Ahir se celebrá y de primera convocatoria la corresponent á la present setmana, donchs ¡cosa estranya! hi van assitir 14 regidors, inclós lo M. I. senyor Alcalde D. Joseph M.ª Borrás.

La presidí aquest y estavan presents los senyors Massó, Casagualda, Vergés, Güell, Alimbau, Nougués, Quer, Mayner, Mas, Jordana, Vallvé, Briansó y Pallejà.

S' aprobá l' acta de la anterior.

A proposta del senyor Quer s' acordá que una comissió del Exem. Ajuntament anés á saludar al nou Gobernador civil de la provincia.

Quedá enterat lo Consistori d' una comunicació del Exem. Ajuntament de Barcelona donant las gracias al nostre per las atencions que tingué 'l senyor Fontrodona, regidor de Barcelona, quan sa estada entre nosaltres ab motiu del Congrés Vitícola.

L' Ajuntament s' adhereix als travalls portats á cap per l' Alcalde senyor Borrás pera que una de las zones militars se posi en nostra població. Aquets travalls son uns telégramas posats als senyors Senadors y Diputats per la provincia pera que s' interessin en aquest assumpto.

Lo senyor Casagualda demana que l' Ajuntament acordi no anar á la segona subasta pera arrendar la cobransa de Consums.

Lo senyor Nougués diu que com las paraulas del senyor Casagualda se poden pendre per un dictamen, que ell també de paraula hi presenta un vot particular.

Diu que 'l medi mes beneficiós pera l' Ajuntament es l' arrendament y que tets son millors que la Administració, perque no mes paga qui vol y aixís se treurían del Ajuntament 80 ó 90 empleats que entorpeixen la bona marxa de la administració municipal.

Parlaren sobre aqueix mateix assumpto los senyors Borrás y Vergés, y per fí se passá à votació quedant aprobat *no anar á la subasta*.

Se doná compte del dictámen de la secció d' Hisenda acompanyant los pressupostos que han de regir en lo vinent any económich, aclarant lo senyor Alcalde que no anavan firmats per lo Síndich senyor Font de Rubinat perque per malaltía d' aquest no tingué temps d' examinarlo. Llegits los pressupostos s' acordá que quedessín 8 dias demunt la taula.

Lo senyor Alcalde pregunta al senyor Secretari si s' havían d' exposar al públich avans ó després d' aprobats.

Lo senyor Secretari: «Han de exponerse al público durante 15 dias antes de la aprobación por la Junta Municipal».

Lo senyor Casagualda dirigintse al secresari: fassi 'l favor de parlar en català.

Quedaren aprobats varis comptes de particulars.

Lo senyor Nougués recordá que l' Ajuntament tenía acordat fer uns exàmens als noys que concorren á las escolas pùblicas y repartirlo hi premis, afegint com estém demunt de las vacacions, convindría que se celebressin aviat los exámens.

Lo senyor Quer se queixá que comensava à escassejar l' aygua en las fonts de la part alta de la població, extranyantsen puig ab 9 teulas d' aygua creu que n' hi ha pera assortir á tota la població.

Lo senyor Nougués, diu que no es sols la part alta qui 's ressent de la falta d' aygua sino també la part baixa y per lo tant, que aixó podría ser degut á una filtració, demanant que s' averiguhi.

Lo senyor Alcalde va manifestar que en los travalls practicats á la mina diu lo contractista que va trobar dos teulas d' aygua pero que éll creya que era la que hi havía devant.

Lo senyor Nougués demana que 's tregui á subasta l' alumbrat públich perque ja ha acabat lo nou plasso de sis mesos concertat ab lo «Gas Reusense».

Y no haventhi cap més assumpto de que tractar s' aixecá la sessió.

CRÓNICA

A quarts de deu d' ahir á la nit en lo cafetín ó xocolatería que hi ha á la plassa de Prim hi hagué un fort esbalot degut á unas disputas entre dos individuos y 'l cafeter.

De públich se deya que entre las paralas hi lluhiren ganivets.

Afortunadament l' alborot se sofocá aviat.

—

Ahir en fi s' aixecá 'l temps regnant altre cop una temperatura en extrém benévola propia del temps en que 'ns trobém.

—

Nostre amich particular lo distingit esculptor Carlos Mani ha modelat una estátua titulada «Home de fé» la qual figurará en la próxima Exposició Universal de París.

Desitjém de tot cor à nostre amich un éxit franch y honrosa recompensa en premi de son reconegut talent.

—

Lo diumenge se posará en escena en lo teatro de la Societat «El Alba» l' estreno del cuadro dramátich «El Repatriado», original de D. Joseph Tous Puey y la comedia en dos actes «Un embolich de cordas».

—

Avuy á las nou del vespre tindrá lloch en lo local del Comité Republicà Democratich Federal d' aquesta ciutat una reunió de representants de las societats y prempsa, al objecte de poguer aprobar los acorts que en principi se prengueren en la reunió celebrada lo dia 27 del passat mes y que son los segŭents:

Primer. Obrir una suscripció y organisar una cuestació pública ab lo fi de recullir fondos pera socorre als presos y familias dels condempnats á rahó del procés de Montjuich.

Segón. Dirigir una comunicació als Diputats republicans interessántlos demanin en lo Congrés la revisió de dit procés.

Tercer. Celebrar un «meeting» en pró de la revisió, y

Quart. Demanar als regidors republicans d'aquest Municipi tingan per dirigida á tots ells la petició que en lo Centre Republicá Democrátich Autonomista se feu als elegits per la Fusió Republicana en 20 de Maig últim, relativa á demanar oficialment la revisió del procés de Montjuich.

—

Lo vinent diumenge se celebrará en lo saló-rafal de la societat «El Briuco» un extraordinari ball ab música lo qual promet esser lluhidíssim com totas las festas que celebra aquella concorreguda Societat.

—

Las senyoretas D.ª Julia Cerberó y D.ª Angela Resa, segons circular que tením á la vista han obert una ensenyansa de labors en blanch en l' entressol de la casa núm. 2 del Arrabal de Santa Anna, ahont s' ensenyará á las senyoretas que hi concorrin en las labors en blanch desde 'l relleu fins al punt més artístich del relleu. En or ab preparació y en altre forma si aixís se desitja, lo propi que en sedas al matís y relleu.

Desitjém forsa prosperitat y profits á las senyoretas Cerberó y Resa.

—

Per los dependents de Consums han sigut decomisats durant lo mes passat: 24 ampollas de Ví Jerez, y 30 kilos de tocino.

—

Ab arreglo à la Real Ordre dictada pel ministeri de la Guerra, las forsas militars d' aquesta regió quedarán constituhidas, desde 'l primer del mes entrant, en duas divisions, la octava y la novena, quinas capitalitats son Girona y Tarragona respectivament. La primera brigada de la 8.ª divisió está destinada á Girona y la segona á Barcelona. La primera brigada de la 9.ª divisió residirà á Tarragona y la segona á Lleyda. La segona brigada de caballería, á Barcelona.

Quedan destinats á Barcelona los segŭents cossos:

Infantería: Regiments de Navarra y Albuera. Batallons cassadors de Barcelona, Figueras y Alba de Tormes.—Caballería Regiments dragons de Manresa y de Numancia, Cassadors de Treviño.—Artillería: Nové regiment montat y primer de montanya. Primer batalló de plassa.—Enginyers: Quart regiment de sapadors minayres.—Administració militar: Primera secció montada.—Sanitat militar: Quarta companyía de tropas y una secció de brigada.

Tarragona.—Regiments infantería d' Almansa y Luchana.—Segona companyía montada de la segona brigada d' Administració.—Segona secció divisionaria de la quarta companyía de Sanitat.

Girona.—Regiment infantería de Sant Quintí.—Primera companyía montada de la segona brigada d' Administració.—Primera secció divisionaria de la cuarta companyia de Sanitat.

Figueras.—Regiment infantería d' Assia.

Lleyda.—Batallons cassadors de Mérida, Estella y Alfons XII.

Seu d' Urgell.—Quint batalló de montanyá de nova creació.—Segona secció de montanya de la segona brigada d' Administració.—Secció de montanya de la quarta companyía de Sanitat.

Reus.—Regiment cassadors de Tetuán.

Vilanova y Geltrú.—Regiment dragons de Santiago.

Los nous cossos que deuhen venir á aquesta regió son los batallons cassadors d' Alba de Tormes y d' Estella, lo quint de montanya, y 'ls regiments dragons de Montesa, Numancia y Santiago.

Deuhen marxar: Llancers del Primpcep de Vilanová y Geltrú y Vilafranca del Panedés, á Madrid ó sos cantons.—Cassadors d' Alcántara, de Reus á Valencia. —Llancers de Borbón, de Barcelone á Zamora.—Cassadors de Tetuán, de Granollers, Vich, Figueras y Lleyda á Reus.—Regiment infantería d' Aragó, de Barcelona á Zaragoza.—Regiment infantería de Guipúzcoa, de Girona á Vitoria.

—

Pera 'l próxim diumenge 's posará en escena en lo teatro de la societat «La Palma» lo drama catalá en tres actes «Un manresá del any vuit».

—

Lo Gobernador de Barcelona, senyor Marina, ha rebut un telegrama del president del Consell de ministres, en lo que declara tancat definitivament lo 15 del actual lo plasso pera l' admissió de solicituts de productes agrícolas é industrials pera l' Exposició Universal de París de 1900.

Aviat se circularàn las cédulas d' inscripció pera 'l grupo de Bellas Arts.

—

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferentas especies, puja á pes. 1006'70.

—

La Comissió provincial prega als industrials que entreguin com mes aviat millor, las fullas d' inscripció, pera remétrelas á la Comissió general.

—

En la primera quinzena del present mes se cambian en las expendedurias de la Companyía Arrendataria de Tabacos, los efectes timbrats que se 'ls hagin inutilisat, y que no portin any determinat, com son lletras de cambi, llicencias de cassa, etc. abonant en l' acte del cambi deu céntims de pesseta per cada efecte.

—

Lo Govern s' ha venut las Carolinas y las Marianas y las Palaos al Imperi Alemany y las hi ha donadas baratet. Se veu ben clar que no ha regatejat gens.

La noticia caygué en lo Congrés com una bomba, pero tothom va callar perque la donava la Regent tot llegint lo Missatje de la Corona. Es un bon sistema de evitar protestas de moment. Després ja 'n parlarém. Qui jemega ja ha rebut. Are ray que 'ls fassin un nus á la cúa á n' aquellas islas!

Tampoch deixa de ser curiós que 'ls diaris ingleses trobin molt ben fet l' havérselas venut. Aixís preparan lo terrer pel dia que 'ls passi per la barretina comprar las Canarias. Avuy per tú, demá per mí, deuhen pensar los *albigenses* d' en Floridor.

L' Estat espanyol tot ho fá al revés. *El Capitan Mayet* quan volia que la bomba s' alsés més, llensava lastre. Espanya quan més lastre llensa més s' ensorra. Y aixó que tant ple de vent está l' Estat com estava la bomba.

—

Lo cónsul d' Espanya á Méxich, participa que 'l dia 13 de Maig va morir á la ciutat de Toluca lo súbdit espanyol Joseph Cardé y Castellfort, natural de Igualada, casat y de 39 anys d' edat.

Segons sembla, ha mort sense testar y deixá alguns bens de fortuna.

—

Lo dia 10 del actual acaba lo terme de cobro de las contribucions del present any económich.

Passat aquest dia s' exigirán los recárrechs que marca la lley.

16.ª *Relació dels socorros distribuhits durant lo passat mes de Maig per la Comissió d' Auxilis de Reus als soldats ferits ó malalts procedents de Cuba y Filipinas.*

	Ptas.
Suma anterior.	12.748'94
Ramom Carreras, de Lleyda, socorregut ab una pesseta.	1'00
Washington Giralt, de Barcelona, socorregut ab cinch pessetas. . . .	5'00
DEL CUPO DE REUS	
Jaume Mestres, socorregut ab una pesseta. .	1'00
Joseph Durán, id. ab 2 id.	2'00
Miquel Rovira, Emili Salodes, Magí Cavallé, Joseph Fort, Joseph Serra, Amali Pedrola, Pere Borrás, Manel Moliné, Joan Barbé, Joseph Vilafranca, Joseph Guiot; total 11 socorreguts ab 5 pessetas. . .	55'00
Joaquím Ferré, Francisco Constantí, Domingo Abad, Salvador Figueras, Joseph Sugrañes; total 5 socorreguts ab 10 ptas.	50'00
Andreu Cavallé, Gumersindo Guinovart, Joseph Canela, Joan Pamies, Joan Pallejá, Joseph Rogé; total 6 socorreguts ab 15 pessetas.	90'00
Joan Pallarés, id. ab 20 pessetas. . . .	20'00
Compte limitat de la Farmacia Serra; ptas.	72'80
Gastos d' enterro del soldat Gumersindo Guinovart, ptas.	28'60
Total.	13.074'34

RESUMEN

Total de socorros distribuhits fins a la fetxa; ptas.		13.074'34
Ingressat anteriorment; pessetas. 12.384'36.		
Recaudació del próxim passat Abril	595'00	12.979'36
Déficit; pessetas. . . .		94'98

Reus 31 de Maig de 1899.—Lo Tresorer, Genaro Bartulí.

Secció oficial

Alcaldía Constitucional de la ciutat de Reus

Acordat per l' Excm. Ajuntament de ma Presidencia en consistoris de 7 y 19 del passat Maig la construcció de varias obras en la Casa municipal de Caritat y en l' Hospital civil d' aquesta ciutat d' import las primeras 3661'23 pessetas y las segonas 1799'34, se fa públich que l' acte de la subasta pera las indicadas obras tindrá lloch en lo saló de Cent d' aquestas Casas Consistorials á las dotze del matí del dia 22 del actual, baix la Presidencia del suscrit Alcalde ó Regidor en qui delegui y ab la concurrencia del Regidor delegat per la Corporació municipal, baix los pressupests plans y plechs de condicions aprobats per la mateixa y que 's troban de manifest en lo Negociat de Foment de la Secretaría municipal.

Las proposicions deurán presentarse en plechs tancats separadament pera las obras d'un y altre Establiment, extesas en paper sellat de la classe 12, ab subjecció al model que més abaix s' insertará, acompanyant la cédula personal y 'l resguart del dipósit en la Caixa municipal del import del 5 per 100 del preu de las obras, equivalent á 183'06 pessetas pera las de la Casa de Caritat y 90 pessetas pera l' Hospital, adjudicantse lo remat al més beneficiós postor y sense perjudici de lo que acordi en son dia l' Ajuntament.

Lo que s' anuncia al públich pera general coneixement.

Reus 7 de Juny de 1899.—L' Alcalde, Joseph María Borrás.—P. A. de S. E.—Lo Secretari, Joseph de Montagut.

Model de proposició

D. N. N. vehí de. . . . . . enterat del anunci d' aquesta Alcaldía insertat en lo B. O. de la provincia en que 's treuhen en públic subasta las obras que han d' efectuarse (Casa municipal de Caritat) ó en l' (Hospital Civil) aixi com en los plans del projecte, pressupost y plech de condicions; me comprometo á executar ditas obras ab la rebaixa del (tant per cent en lletras) subjectantme en un tot á dits plechs de condicions ab los que estich conforme.

(Fetxa y firms del proponent.)

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Salustiá.
Sant de demá.—Sant Primo.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 6

De Cardiff en 9 dias, vapor «Luchana» de 728 toneladas, ab carbó, consignat á D. Anton Mariné.

De Marsella y Barcelona en 5 dias, vapor «Cabo San Martín» de 1201 ts., ab efectes, consignat á don Marián Peres.

De Hamburg y Barcelona en 23 dias, vapor «Velarde» de 620 ts., ab tránzit, consignat áls senyors Mac-Andrews y C.ª

De Bilbao y Valencia en 26 dias, vapor «Cabo Quejo» de 1213 ts., ab efectes, consignat á don Marián Peres.

Despatxadas

Pera Barcelona vapor inglés «Joseph Sciclune, ab blat de tránzit.

Pera Bilbao y escalas vapor «Cabo San Martín», ab efectes.

Pera Christianía y escalas vapor noruech «Setubal» ab ví.

Pera Londres y escalas vapor «Velarde», ab efectes.

Pera Marsellá y escalas vapor «Cabo Quejo», ab efectes.

—

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	61'02	Aduanas	89'87
Exterior	'	Norts	55'90
Amortisable	'	Fransas	45'30
Cubas 1896	67'87	Filipinas	12'90
Cubas 1890	53'12	Obs. 6 0[0 Fransa	83'50
Exterior París	65'40	Id. 3 0[0 »	43'50
GIROS			
París	22'50	Londres	30'80

—

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del día d' ahir.

Interior	61'07	Cubas del 86	67'93
Orenses	12'80	Cubas del 90	59'
S. Juan	'	Aduanas	89 62
Norts	55'00	Ob. 5 0[0 Almansa	84'25
Fransas	45'40	Id. 3 0[0 Fransa	43'12
Filipinas	'		

PARIS

Exterior	65'40	Norts	'
GIROS			
París	22'50	Londres	30'80

Se reben órdres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

Anuncis particulars

LA ELECTRA REUSENSE

Per rahons fàcils de compendre, la societat «Gas eleusense» acaba de ficsar preus inverossímils al fluit Réctrich, que en plasso més ó menos llarch se proposa servir als seus futurs abonats. Aquest acort del Gas Reusense» donará com á inmediat resultat la anulació del fluit gás en aquesta ciutat y sa substitució per lo fluit eléctrich. Comprenentho aixís nostra Societat, se proposa ampliar considerablement y desde ara la nova instalació que está portant á cap en aquestos moments á fí de servir en breu plasso las demandas que indubtablement, ha de rebre del públich reusench y á las que atendrá per torn rigurós.

Apesar de que 'ls preus que 'l «Gas Reusense» ficsa á sa última tarifa son exageradament baixos, «La Electra» los acepta desde ara y en lo moment que 'l seu contrincant dongui un servey regular d' alumbrat eléctrich, nostra Societat establirá pera 'ls seus abonats los preus següents:

			Ptas.
Una làmpara incandescent de	*5 bujias*		*1'25*
" " "	*de 10*	*"*	*1'75*
" " "	*de 16*	*"*	*2'50*
" " "	*de 25*	*"*	*3'75*
Preu del kilowat, hora.			*0'50*

En quant á las instalacions se fan desde avuy en iguals condicions que l' altra empresa.

Ab lo favor que 'l públich nos dispensa res temèm, se 'ns porta á la lluyta, á ella aném ab la tranquilitat del qui no la ha provocat devent solzament fer una manifestació: lo públich trobará sempre en la «Electra Reusense» la millor salvaguardia dels seus interessos.

Reus 2 Maig de 1899.—Per la «Electra Reusense»

Lo Director.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

ESCORIAS THOMAS.—**Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá Bou) 12.**

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Gas Reusense

Alumbrat eléctrich

Establert ja 'l servey del alumbrat eléctrich, aquesta Societat suministrará ló fluit áhont vulga que 's demani, desde la posta á la sortida del Sol, baix los mateixos preus establerts, á saber:

Una lámpara incandescent	de	5	bugias,	pessetas	1'25	al mes.
» » »	de	10	»	»	1'75	al »
» » »	de	16	»	»	2'50	al »
» » »	de	25	»	»	3'75	al »

UN KILOWAT-HORA *(que representa aproximadament lo consum d' una lámpara de 10 bujias durant trenta horas) pessetas* 0'50.

Aixi mateix continuará practicant gratuitament las instalacions particulars.

Reus 19 de Maig de 1899.—L' Administrador.

Singles 12 REUS — **LLIBRERIA** — Singles 12 REUS

Cumplert assortit d' objectes d' escriptori. Id. id. de llibres de 1.ª ensenyansa. Id. id. de llibres ratllats. Id. id. de tota classe de paper. Plomas, quaderns, carnets, llapis etc. etc.

TOT A PREUS VENTATJOSOS.

No vos equivoquéu.—Singlers, 12.—Reus.

Llibre important

CARTILLA RÚSTICA

PER US DELS PLANTADORS
DE

Vinyas Americanas

Aquest llibre, conforme lo seu nom indica, es de gran interés actualment á tots los pagesos y propietaris de vinyas, tota vegada que en éll á més de donarse compte dels importants temas que foren objecte de discussió en lo congrés que se celebrá en Sant Sadurní de Noya, s' hi troban esplicadas ab claretat totas aquellas operacions y cuydados que indispensablement requereix lo cultiu del nou cep americá, entre altres: **multiplicació y plantació de la nova vinya; empelt; poda, y alseda dels ceps y manera de cuydarlos; verdader modo de espampolar y de abonar y femar las vinyas, etc.; etc**; seguit d' altres no menos importants datos molt dignes de tenirse en compte sobre la manera de conduhir la verema, modo d' obtenir bons vins negres, blanchs y rosats, y cuydados de que deuhen ser objecte los cellers; segons instruccions que al objecte donan los més práctichs é inteligents viticultors d' Espanya y Fransa; tot ab lo fí d' obtenir lo millor rendiment possible del ví, pera que puga compensar los costosos sacrificis que requereix la plantació de la nova vinya.

Forma aquest llibre un volúm en octau de més de 100 páginas en bon paper y clara impresió, enquadernat á la holandésa y 's ven en aquesta Imprenta, al preu de UNA PESSETA.

Publicacions regionalistas que 's reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya», «La Nació Catalana», Quinzenali de Catalunya, «L' Art del Pagés», quinzenari, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L' Olotí», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadés.—«Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellense», setmanari de Catalunya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskalzale», setmanaris de Bilbao (Bizcaya).—«El Eco del Guadalope», setmanari de Alcañiz (Aragó).

PAPERS PINTATS
PERA HABITACIONS

Glassat pera cristals

Varis fabricants, nacionals y extranjers, han cregut convenient establir á Barcelona un dipósit pera que 'l públich puga adquirir dits géneros al mateix preu de fábrica, estant encarregat d' aixó, l' antich almacenista Josep Ventura Millás en son gran despaig, situat en los carrers Petritxol, núm. 9, y Roca, núm. 22.

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS
INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COM ADO FOSFATAT

GARANTIZADAS PURAS — SOLUBLES AL CITRAT

SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA, *KAINITA, ETC.*

Lo més económich, lo més eficás, lo mes durader! — baix garantia del Sindicat de ventes de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.--VALENCIA